

พฤติกรรมทางเพศในสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด

นางสาวฟ้าประไพ ปาละนันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาแพศศาสตร์ (สหสาขาวิชา)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SEXUAL BEHAVIOURS IN INTRAUTERINE DEVICE ACCEPTOR

Ms. Fahprapai palanantana

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Human Sexuality**

(Interdisciplinary Program)

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491130

หัวข้อวิทยานิพนธ์   พฤติกรรมทางเพศในสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด
โดย   นางสาว ฟ้าประไพ ปาละนันท์
สาขาวิชา   เพศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   นางสาววินัส อุดมประเสริฐกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทย์)   คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณระพี สุทธิวรรณ)   ประธานกรรมการ

.....
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุล)   อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(นางสาววินัส อุดมประเสริฐกุล)   อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(อาจารย์ นายแพทย์มานพชัย ธรรมคันโธ)   กรรมการ

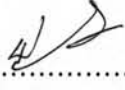
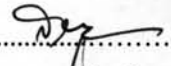

นางสาว ฟ้าประไพ ปาละนันท์ : พฤติกรรมทางเพศในสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด.
(SEXUAL BEHAVIOURS IN INTRAUTERINE DEVICE ACCEPTOR) อ.ที่ปรึกษา :
ศ.นพ. สุรศักดิ์ ฐานิพานิชกุล, อ.ที่ปรึกษาร่วม : นางสาววินัส อุดมประเสริฐกุล. 80
หน้า.

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศของสตรี
ก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด ที่มารับบริการใส่ห่วงอนามัย ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
ในระหว่างเดือนมกราคม 2548- ตุลาคม 2549 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นสตรีที่มารับ
บริการใส่ห่วงในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จำนวน 57 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทำแบบสัมภาษณ์
คนละ 20 นาที โดยตอบแบบสัมภาษณ์ 1 ครั้ง ก่อนการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด และตอบแบบ
สัมภาษณ์ชุดเดียวกันนี้อีก 1 ครั้ง หลังจากใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิดแล้ว 1 เดือน

ผลการศึกษาพบว่าสตรีกลุ่มตัวอย่างภายหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิดมีการตอบสนอง
ทางเพศด้านความต้องการทางเพศ ความตื่นตัวทางเพศ ระยะก่อนจุดสุดยอด และระยะจุดสุดยอด
ดีขึ้นกว่าก่อนการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ มีความพึง
พอใจทางเพศเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 $p < .001$ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ความรู้สึกเจ็บจากการมีเพศสัมพันธ์ลดลง กว่าก่อนการใส่ห่วง
อนามัยคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$

จากการศึกษาครั้งนี้สรุปได้ว่า ห่วงอนามัยคุมกำเนิดมีผลดีต่อพฤติกรรมทางเพศของสตรีที่
ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด

สาขาวิชา : แพศศาสตร์
ปีการศึกษา : 2549

ลายมือชื่อนิสิต..... ๒๖.๖๖๖๕
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4689127520 : MASTER OF SCIENCE IN HUMAN SEXUALITY

KEY WORD : SEXUAL BEHAVIOURS/ INTRAUTERINE DEVICE (IUD)/ ACCEPTOR

FAHPRAPAI PALANANTANA: (SEXUAL BEHAVIOUR IN INTRAUTERINE DEVICE ACCEPTOR). THESIS ADVISOR : PROF. SURASAK TANEEPANICH-SKUL, M.D, THESIS CO-ADVISOR : VENUS UDOMPRASERTGUL, M.Sc., 80 pp.

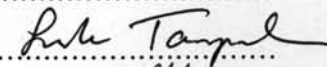
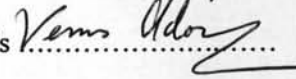
The objective of this study was to study the sexual behaviours between before and after used intrauterine device acceptor. 57 acceptors who attended at Family Plainning Clinic Chulalongkorn Hospital were recruited between January 2005 and October 2006. All acceptors were interviewed with a questionnaire for about 20 minutes per person before intrauterine device insertion. All of them were appointed to follow up after 4 weeks of insertion and then, were interviewed with the same questionnaire again.

The results of the study demonstrated that were statistical significant difference on sexual response score between before and after intrauterine device insertion in desire phase, excitement phase, plateau phase and orgasmic phase at $p < .001$. There were statistical significant difference on sexual satisfaction score between before and after intrauterine device insertion at $p < .001$. Sensation of painful intercourse after intrauterine device insertion was less than before insertion, significantly at $p < .001$.

In conclusion, intrauterine device insertion had positive effect on sexual response.

Field of Study: Human Sexuality

Academic Year: 2006

Student's .....
 Advisor's .....
 Co- Advisor's .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรศักดิ์ ฐานิพานิชสกุล และ อาจารย์วินัส อุดมประเสริฐกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัย ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจอย่างดียิ่งมา โดยตลอด ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณของท่านเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรสหสาขาวิชาแพศ ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและมอบประสบการณ์การ เรียนรู้ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ ที่ท่านได้สละเวลามา เป็นประธานสอบ และ อาจารย์นายแพทย์ มานพชัย ธรรมคันโธ ซึ่งท่านได้มาเป็นกรรมการสอบ รวมทั้งขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ที่กรุณาและอนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล ของผู้เข้ารับบริการในสถานพยาบาลดังกล่าว รวมทั้งขอขอบคุณสตรีผู้เข้ารับบริการใส่ห่วง อนามัยคุมกำเนิดทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามและมาตามนัดจน ทำให้การศึกษาครั้งนี้ได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วน

ขอขอบคุณแฟนอันเป็นที่รัก คอยเกื้อหนุน และให้กำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถศึกษาได้ สำเร็จด้วยความสุขยิ่ง

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดา และครอบครัว ที่เป็นแรงผลักดันให้กำลังใจที่ดี เสมอมา ประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแก่บุพการี คณาจารย์ และกลุ่มตัวอย่างที่ ให้ความร่วมมือทุกท่าน รวมทั้งผู้ที่มีส่วนร่วมให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	2
ขอบเขตในการวิจัย	2
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	5
เพศ	12
พฤติกรรมทางเพศ	13
การตอบสนองทางเพศ.....	13
ความพึงพอใจทางเพศ.....	21
ภาวะความบกพร่องทางเพศ	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การออกแบบการวิจัย.....	26
ประชากรกลุ่มตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษา	27

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
เกณฑ์การให้คะแนน.....	28
ขั้นตอนในการวิจัย.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์.....	35
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	46
อภิปรายผลการวิจัย.....	47
ข้อสังเกตจากการศึกษา.....	50
ปัญหาและอุปสรรค.....	50
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	51
รายการอ้างอิง.....	52
ภาคผนวก.....	54
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	55
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	57
ภาคผนวก ค แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	80

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปลี่ยนแปลงของร่างกายในระยะต้นตัวทางเพศ	15
2	การเปลี่ยนแปลงของร่างกายในระยะก่อนจุดสุกยอด	17
3	การเปลี่ยนแปลงของร่างกายในระยะจุดสุกยอด	20
4	การเปลี่ยนแปลงของร่างกายในระยะพ่อนคลาย	21
5	แสดงอาการที่เกิดขึ้นเมื่อมีความบกพร่องทางเพศในขั้นตอน การตอบสนองทางเพศ	22
6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามารับบริการใส่ห่วงอนามัย คุมกำเนิด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับ การศึกษา	36
7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามารับบริการใส่ห่วงอนามัย คุมกำเนิด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยจำแนกตาม สถานภาพ และ อาชีพ	37
8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามารับบริการใส่ห่วงอนามัย คุมกำเนิด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยจำแนกตาม รายได้ อายุคู่สมรส ระยะเวลาที่สมรส	38
9	แสดงจำนวนร้อยละของการมีเพศสัมพันธ์และความต้องการทางเพศของกลุ่ม ตัวอย่างสตรีที่เข้ารับบริการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	39
10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลด้านความต้องการทางเพศของ สตรีในระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	40
11	แสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลด้านความตื่นตัวทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลังการ ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	41
12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการตอบสนองทางเพศในระยะ ก่อนจุดสุกยอดของสตรีก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	42
13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลด้านการตอบสนองทางเพศ ระยะจุดสุกยอดทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัย คุมกำเนิด	43
14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความพึงพอใจทางเพศของสตรี ในระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	44

ตารางที่		หน้า
15	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความเจ็บปวดทางเพศของสตรี ในระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	45
16	แสดงจำนวนร้อยละด้านความต้องการทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลัง การใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	71
17	แสดงจำนวนร้อยละด้านความตื่นตัวทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลังการ ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	72
18	แสดงจำนวนร้อยละด้านการตอบสนองทางเพศระยะก่อนจุดสุดยอดของสตรี ในระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	74
19	แสดงจำนวนร้อยละด้านการตอบสนองทางเพศระยะจุดสุดยอดของสตรีใน ระยะก่อนและหลังการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	75
20	แสดงจำนวนร้อยละด้านความพึงพอใจทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลัง การใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	76
21	แสดงจำนวนร้อยละด้านความเจ็บปวดทางเพศของสตรีในระยะก่อนและหลัง การใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด	78

สารบัญภาพ

รูปภาพที่		หน้า
1	ห้องอนามัยคุมกำเนิด	5
2	การเปลี่ยนแปลงด้านมคอบสนองต่อการเร้าอารมณ์ทางเพศในระยะต่าง ๆ	16
3	แสดงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายจากการตอบสนองทางเพศในระยะต่าง ๆ	18
4	กราฟแสดงการตอบสนองทางเพศ	19